

Zouden we niet beter suïcidepreventie volle prioriteit geven, voor we legale uitwegen bouwen voor wie levensmoe is?

Bart Eeckhout is hoofdredacteur.

♦ Exclusief voor abonnees, 29 oktober 2019

Als je met het idee worstelt dat je leven ‘klaar’ is, zou je dan ook voor euthanasie in aanmerking moeten kunnen komen? Verbeterde gezondheidszorg en hogere levensverwachting doen die vraag opborrelen, een voorbeeld van vooruitgang die weer nieuwe uitdagingen stelt. Open Vld-voorzitter Gwendolyn Rutten komt de eer toe dat ze dit uiterst lastige debat ook ernstig lijkt te willen voeren.

Wat niet helpt, is dat alweer meteen de loopgraven van een zogenaamd conservatief en progressief kamp uitgediept worden. Was het maar zo eenvoudig.

Met zijn behoorlijke vrije en vooruitstrevende euthanasiewetgeving is België nu al een internationale voorloper. Het is perfect mogelijk om trots te zijn op die positie en toch grote aarzeling te voelen bij de voorstellen om ook bij een zogenaamd voltooid leven euthanasie toe te staan.

Ben je plots een conservatief als je die aarzeling voelt? Is iemand als Wim Distelmans, toch niet bepaald een opposant van het recht op een waardig levenseinde, plots een conservatief als ook hij die scepsis deelt?

Professor Distelmans formuleert een cruciaal argument. Met het ‘voltooide leven’ zou de euthanasiewetgeving het medische domein van aantoonbaar onverdraaglijk lijden verlaten. Wie kan beoordelen of een gezond leven voldoende voltooid is? Welke dokter gaan we belasten met die *judgement call*?

IMPLICIETE DRUK

Er zijn ook tegenargumenten. Zoals de vaststelling dat wie levensmoe is, ook nu al zelf vaak pijnlijke en riskante methodes kan vinden om dat leven te beëindigen. Dat is wel een bijzonder bitter argument. Behalve in liberale euthanasiewetgeving is België namelijk helaas ook bij de internationale koplopers inzake suïdecijfers. Preventie krijgt stilaan enige aandacht, maar deze duistere trend raakt maar niet gekeerd.

Zouden we niet beter eerst aan suïcidepreventie volle prioriteit geven, in plaats van legale uitwegen te bouwen voor wie uit het leven wenst te stappen?

De zeer gemiste moraal filosoof Etienne Vermeersch was bij leven een voorstander van euthanasie bij een ‘voltooid leven’, weliswaar onder uiterst strikte en beperkende voorwaarden. Alleen wie 90-plus is en één jaar bedenktijd heeft genomen, zou in zijn visie in aanmerking kunnen komen. Dan nog blijft de bekommernis zeer gerechtvaardigd dat er bij bejaarden (impliciete) druk gaat ontstaan om het leven te beëindigen, om toch maar niemand ‘tot last’ te zijn.

Ondanks alle mogelijke tegenwerpingen is dit een debat dat we niet uit de weg moeten gaan. In Nederland buigt een wetenschappelijke commissie zich een jaar lang onafhankelijk over deze kwestie. Het is een formule die ook bij ons weldadig zou kunnen werken. De scepsis is erg begrijpelijk en groot, maar toch zou het jammer zijn om dit af te doen als het politieke ballonnetje van de dag.

Wie met vragen zit over zelfdoding kan terecht bij de Zelfmoordlijn op het gratis nummer 1813 en op zelfmoord1813.be.